

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscriptele nu se retrimit.
INSEDATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max Augenthaler & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelka.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o coloană 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarify și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o serie 10 or. s'eu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etajiu I.
Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. s'eu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 95.

Brașov, Vineri 1 (13) Mai.

1898.

După cinci-deci de ani.

III.

Convingerea, ce a fost pătunsă pături tot mai mari și mai estinse ale poporului nostru, nu numai în Ardeal, ci și în Bănat și în ținuturile ungurene, că trebuie să ne reculegem, să ne întărim forțele interioare naționale și să ni-le unim toți din toate părțile reînviind legătura frăției naționale, ce au încheiat-o antecesorii noștri la 3 (15) Mai 1848 pe Câmpia Libertății, precum și convingerea, că numai așa vom fi în stare a rezista cu succes violentelor atacuri și atentate îndreptate în contra naționalității noastre fără deosebire, de către cei ce dețin puterea și o exploatează fără de nici o sfielă și cruțare în interesul lor de rassă exclusiv — acesta îndoită convingere a dat naștere noii concentrări a forțelor noastre naționale la 1881.

În anul acesta s'a întâmplat ceea ce era dorința cea mai viuă a tuturor bărbatilor noștri cu spiritul și cu inima ridicată, s'au unit toți Românii din aceste țări într'un singur partid național, ca cu puteri unite și în frățescă înțelegere să concluzeze la organizarea interioară și împreună să lupte pentru apărarea libertății și a drepturilor poporului nostru și pentru realizarea postulatelor lui naționale.

Astfel s'a făcut la 1881 marea conferință națională, la care au luat parte pentru prima oară delegații tuturor alegătorilor români, și nu numai a celor ardeleni, ci și a alegătorilor noștri bănățeni și ungureni.

Acăsta conferință a stabilit programa de acțiune comună „pentru eluptarea pe cale legală a pozițiunii politice naționale ce se cuvine poporului român” — cum se dicea în convocarea acestei conferințe.

Între obiectele conferinței se mai afla, afară de stabilirea atitudinii ce avea s'o ia alegătorii români

în fața alegerilor dietale, încă un punct de cea mai mare însemnătate: organizarea partidei naționale pe baza legilor existente.

Se recunoscuse de toți, că era neapărat de lipsă și era momentul suprem, ca să se facă o sfortare extraordinară pentru a da o nouă viață și putere organismului nostru național.

Problema era uriașă. Tot ce s'a neglijat, cu ori făr' de vina noastră, dela 1848 încôce, trebuia să se facă acum, să se facă cu cea mai mare înțepire, pentru-că ori-ce întârziere putea să aibă consecențe funeste, căci în fața politicei maghiarisărei forțate ne aflam mai mult ca ori și când înaintea întrebării: să fim, ori să nu fim?

Acăsta o înțeleseră bărbatii de încredere ai poporului, cari s'au apucat de opera organizării naționale în zilele memorabile de 12, 13, și 14 Mai 1881. În aceste zile a domnit între ei o adevărată însuflețire națională, și după conferința organului nostru era în plăcuta poziția a anunța cu bucurie, că am făcut un pas serios înainte și că decă și n'am câștigat încă mijlocul salvator, am pășit cel puțin pe drumul de a-l afla prin aceea, că reprezentanții alegătorilor români „recunoscând necesitatea de a se uni toți Românii, ardeleni, bănățeni și ungureni, și de a-și împreuna și organiza puterile pentru apărarea tuturor drepturilor și intereselor naționale”, au încheiat legătură între sine și s'au constituit în solidaritate.

Acest vot, care a pus pe gânduri pe adversarii noștri, s'a luat tocmai în presera zilei de 3 (15) Mai. Era acăsta un bun presemn și cu putere reînviară în inimile noastre speranțele, ce le puneau apostolii românismului dela 1848 în uniunea națională, pe care au propovădit-o atunci cu atâta foc și entuziasm.

Nu numai din partea română, d'ér și din partea streină conferința dela 1881 era privită ca o piatră de mequină în viața politică a Românilor și se spunea fără incungiur în foile streine, cari judecau lucrurile ceva mai obiectiv, că noua mișcare națională română, care pornea dela necesitatea absolută a organizării și consolidării forțelor naționale, va trebui să eserece cu timpul efectul său cuvenit asupra raporturilor interioare din statul ungar.

Porniserăm d'ér pe cărarea cea bună și singur mântuitoare, ce ne au indicat-o înaintașii noștri, a conlucrării stăruitoare, înțelepte și neobosite pentru ajungerea mării noastre ținte.

Acțiunea noastră avea să se razime în popor și în forțele lui și pentru prima oară se deschise un câmp larg de spornică lucrare, stăruință și luptă pentru toți factorii poporului nostru.

Decă însă la 1881 s'a făcut o serioasă încercare, ca poporul român din aceste țări în unire să-și ia în mâna sa destinele sale și să nu și-le mai încredă exclusiv numai episcopilor — cum ne sfătuiau cei ce au condus marea adurare națională din 1848 — acum s'a întâmplat, că arhierii noștri nu numai că priveau pasivi la acăsta mișcare, d'ér sub presiunea cea mare, ce-o eserecita asupra-le guvernul unguresc, luaseră o atitudine chiar opozițională față de ea și nu voiau nici decum să înțelégă, că trebuiau să concluze, între marginile posibilității, cu partida națională, ce s'a înființat sub auspicii atât de frumoșe.

Acum episcopii noștri se retraseră și mai mult dela acțiunea comună cu poporul, decă se întâmplase acăsta între anii 1873—1881.

Împrejurarea acăsta de sigur, că n'a contribuit nici decum la ușurarea problemei celei mari, ce a pus'o

conferința din 1881 partidei naționale.

În astfel de împrejurări, având de-oparte puterea adversară, care și-a potențat atacurile în contra naționalității noastre și a partidei naționale române în special, ér de altă parte stând față cu pasivitatea arhierilor noștri, care nu putea să fiă decă păgubitoare nisurilor noastre de consolidare internă națională, — cei ce au fost chiamați în fruntea conducerii partidei române naționale reunite aveau, ce-i drept, o frumoșă și sublimă chiămare, d'ér o chiămare totodată foarte grea și împreună c'o mare răspundere.

Congregația comitatului Brașov.

Brașov, 12 Mai n.

Astăzi s'a ținut adunarea generală de primăvară a reprezentanței comitatului Brașov.

După raportul anual al d. vice-span, căruia i-a premers un discours memorial călduros asupra însemnătății lui Honterus, a căruia aniversare e în ajun a-se serba din partea Sașilor, au urmat câte-va interpelațiuni și o propunere de urgență, cari au dat naștere unei discuțiuni foarte vii, ce a durat până la amădi.

Mai întâiu a interpelat membrul Dr. A. Mureșianu în afacerea perchisițiilor domiciliare din Bacifalu și Purcărenii Săcelelor arătând, că precum s'a dovedit în mod neîndoios totă istoria cu proclamațiunile revoluționare ce au fost trimise cu posta din Brașov preoților din comunele amintite, n'a fost decă o machinațiune perversă, menită a suspiționa lealitatea poporului român și a ataca vađa bisericeii noastre.

Dl vice-span a răspuns îndată dicend, că a fost incunoscintat, că doi detectivi au fost trimiși de poliția din Pesta, ca să prindă preținsele proclamații revoluționare. Perchisițiile domiciliare s'au făcut fără a fi incunoscintate autoritățile politice. Spune, că a făcut cercetare și densul, d'ér acuma va urma cercetare și din partea tribunalelor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietino.

IV.

Intăiu era de fum.

— St. Gotthard, Milano, Genova, Riviera, Monte-Carlo, Nizza. —

(Urmare.)

Trecend dela Milano la Genova simți, că te apropii tot mai mult de țera aceea, care erai deprins să și-o inchipuesci sub numirea de Italia. Ca printr'un farmec se schimbă clima. Câte un pom de portocale s'eu lămât cu verdele lor intensiv, câte-o palmieră rătăcită, s'eu câte un melancolic pin cu înalta lui corună visătoare, sunt solii, ce-ți spun, că te apropii de locurile, unde semenii lor sunt adunați în păduri întregi.

D'ér cu tôte că Genova e un oraș maritim și cu mult mai sudic decă Milanul, totu-și nu se deosebesce mult de acesta. Deși aici întelnesci deja copiii Italianilor,

jucându-se prin port sdrănturoși și mănjiți, deși trebuie să treci prin strade înguste și murdare, pe cari de abia încep căruțele cele două rôte mari, trase de un singur cal, deși pe strade întregi sunt casele acoperite cu rufărie întinsă la uscat, ér în alte strade se urmază palat de palat — totuși Genova e un oraș modern „par excellence”. Aceleași tramvaie electrice și biciclete, ca și în Berlin s'eu în München te fac să te păzesci la tot pasul, aceiași tineri gătiți și negustorii grăbiți, ca în Hamburg, îți arată, că ești într'un oraș bogat de comerț modern.

Genova și Milano sunt cele două orașe, pe spatele cărora trăesce Italia de mijloc și Italia de sud, ele sunt grânarele pentru o țară de „farniente”.

Cât de frumos e acest cel mai mare port al Italiei! Câte-va mii de pași înainte de a intra în gara din Genova, eșind dintr'un tunel, vești de-odată înainte-ți orașul clădit pe dealuri și sub el o fâșie albastră: marea. Eram cu un student german într'un cupeu. „Ce-i asta? Marea?” mă întrebă el cu ochii holbați.

— „Da, marea!”

Vedeai pentru întâia-ora marea în viață!

Și aici trebuie să vii, decă vrei să vești marea mai întâiu. Vădușem Marea-Ostică, verdui-spălăcitul întins de apă, ce numai spre Danemarca se limpedesce, vădușem Marea-Negră, d'ér albastrul ei depărtat se schimbă în verde când te apropii de el, am văduț și Marea-Adriatică, d'ér așa frumoșă, ca la Genua și de-alungul Rivierei numai în golful de Napoli mai e, s'eu d'ora în Bosphor, unde valurile par de sticlă, așa sunt de verdu.

Atât de mult imi era dor de mare, că abia cât lăsa bagajul la hotel, și o pornii spre port. Câtă viață, gălgie și mișcare aici!

Urletul vapoarelor mari, cari plecă și vin de pretutindenți, strigătele negustorilor și ale hamalilor de pe mal, ciocnirea regulată a ciocanelor în tăblice de metal, cu cari se petecesce vre-un vapor de reparat, risetul argințiu și sănătos al marinarilor, țipetul gaviilor — tôte acestea fac un ame-

țitor concert. Printre vapoarele uriașe, cari par nisce „palazzi” mișcători zidiți pe apă, se lăgană bărcile... nisce bordee de no-mați.

Luai o barcă și la întrebarea bărcășului unde să mă ducă, n'am răspuns decă cu un „avanti” Vislașul era un marinar încărunit pe mare. Acuma, când membrele lui nu mai aveau elasticitate să urce scări de funii și brațele lui nu mai aveau putere să ridice lădile cele grele pe corabie, se retrăsese la odihnă. D'ér pré mult trăise pe apă, ochii lui se dedaseră prea tare cu undele legănătoare și urechile lui cu țipetul gaviilor, încât să se potă răbda pe uscat. Iși cumpărase o barcă cu care pe timp frumos și viforos, eșia în port și plutea ziua întregă. Puțin îi păsa lui, decă nu putea mânca decă polenta și maccaroni, când se scia pe mare. Cu fața roșie și sănătosă, culorea acăsta, care se potrivcesce atât de bine cu albul părului, cu ținuta dréptă încă, mic d'ér bine legat, mâna cu mâinile sale înăsprite de vânt micul vas cu o siguranță amețitoare. Numai câte-un „he-o” prelung și câte-un „corpo di Bacco”, când

lului, ca să se descopere adevărata stare a lucrului.

Măne vom da mai pe larg atât interpeleția, cât și răspunsul, cari sunt de un deosebit interes.

Mai departe a urmat interpeleția membrului *Herfurt*, Sas moderat, care a întrebat, dacă ordinul ministrului de interne, în care se recomandă funcționarilor spriginirea salutarei mișcări a maghiarisării numelor, a sosit și la comitatul nostru și ce a dispus vicespanul?

D-l vicespan a răspuns, că a primit și el acest ordin circular, dar nu l'a edat până acuma, deoarece ce n'a aflat de consult încă — fiind tocmai acuma mare iritațiunea și accentuate divergențele dintre naționalitățile acestui comitat. În cele din urmă însă totuși va trebui să-l comunice autorităților din acest comitat, dar acesta va face atunci accentuând, că nu este admisibil, ca să se exerciteze vre-o silă sau presiune în direcția maghiarisării numelor. Niciodată, și se el, nu s'a făcut la autoritățile de aici în privința acesta vre-o presiune, și nu se va face.

Fispanul președinte declară, în urmă, că și densus se alătură la enunțarea făcută de d-l vicespan, că în acest comitat nu se va face nici o silă sau presiune relativ la maghiarisarea numelor.

Punându-se la vot luarea la cunoștință a răspunsului d-lui vicespan, majoritatea ia răspunsul la cunoștință, contra votăzilor Români și Sașii „verdi”.

Mai departe urmăză interpeleția membrului *Dr. Flechtenmacher* privitoare la esecutarea §. 6 al legii de naționalitate. El întreabă, dacă d-l vicespan voese să țină seamă de §. 6 și să se dea raporturile și rezoluțiunile dela oficiul vicespanului în toate trei limbile protocolare ale comitatului?

D-l vicespan răspunde, că în §. 5 se stabilește, ca limba internă de manipulare să fie cea maghiară. Ce privesc §. 6 și dă totă silința și când sunt deciziuni însemnate le comunică în toate trei limbile. Așa se poartă și protocolul congregațiilor regulat în limba maghiară, germană și română; dar nu se poate să birue cu toate și în toate cazurile, și deci rîgă pe interpelețor să se mulțămescă cu acesta — ceea-ce acesta și face, luând la cunoștință răspunsul vicespanului.

A urmat apoi propunerea de urgență subscrisă de trei din membri sași „verdi”, de a se face o reprezentare la Congregația comitatului Brașov către întregul ministeriu reg. ung. în afacerea numelor de familie. Se citește această reprezentare, în care este spusă situațiunea amenințătoare creată prin scrisoarea circulară a ministrului de interne dela 5 Februarie a. c., care s'a trimis tuturor municipiilor, și în care se cere, ca „municipiile să promoveze salutara mișcare a maghiarisării numelor în cercuri cât se poate mai largi”.

Îl năcăjia vîntul, făcea să-și intrerupă din când în când conversația.

Căci era vorbăreț bătrînul, voind se arate, că nu e un simplu barcaș, ci un marinar dela rîta.

„Cutare vapor a sosit ađi din Alexandria, cutare plăcă mîne la Brasilia, cutare era să se inee cu o lună înainte, pe căpitanul cutăruia îl cunoșce bine, pe un marinar de pe vaporul acela spaniol l'a scăpat din gura morții” etc. etc.

Eu însă de mult deja nu-l mai ascultam. Mișcările ritmice ale barcei îmi aduseră aminte prima mea călătorie pe mare...

Era vreme urită în Lübeck, când se anunță plecarea vaporului spre Copenhaga. Vîntul sufla rece și plîia era amestecată cu fîlg de zăpadă. Der desnădăjdusim de a mai vedea vreme frumoasă și nu ascultai de sfaturile prietenului meu, care mă îndemna să mai stau o ăi la ei, decât nu voesc să știu ce e furtuna.

(Va urma.)

Se accentuează într'insa punctul de vedere principiar față cu acesta măsură, se arată urmările triste ale curentului sovinișt și ale măsurilor de maghiarisare și se rîgă ministeriul de a scuti pe cetățenii nemaghiari în nisuița de a-și apără obiceiul, numele și onorea, de cari niciodată nu se vor lăpăda.

Acosta propunere a motivat'o propunătorul *Lassel* cu argumente tari. Presbiterul *Schiel* a propus amânarea ei, preotul reformat ungar *Moor* a vorbit în contra ei, a susținut'o *Dr. Flechtenmacher*, avocatul *Adam* a combătut cinismul cu care se anunță maghiarisarea pe cale socială de către un ministru chiar, dar este pentru amânare; *Hubbes* a vorbit pentru primirea propunerii, *Dr. A. Mureșianu* s'a alăturat în fond la protestarea, ce o conține acea reprezentare, care apără poziția de drept a naționalităților. În fine a mai vorbit propunătorul *Lassel*.

La votare majoritatea a primit propunerea de amânare, contra ei fiind Sașii „verdi” și Români.

Fiind discușiunea foarte interesantă, vom reveni mai pe larg asupra ei.

Revoluția în Italia.

Tocmai când se sărbătorea în Turin a cincideceia aniversare a proclamării constituției italiene, au izbucnit în Italia nise turburări cu caracter pronunțat revoluționar republican. Pe când regele *Umberto*, încunjurat în Turin de reprezentanții Senatului și Camerei, de autoritățile politice și de un public distins, pronunța discursul, pe care l'am schițat și noi, miliția italiană purta o crâncenă luptă cu masele resculate ale poporului în orașele cele mai mari ale Italiei, care împinse de miserie și fîme și ațitate de socialiștii republicani s'au rîsvrît contra ordinii în stat. Din lupta pentru pîne s'a produs o luptă sîngerosă politică. Etă amănunte:

Rîsvrîtirile din Milano.

O telegramă din Milano cu data de 10 Maiu anunță următoarele:

Scirile telegrafice oficiose nu redau nici pe departe icóna scenelor îngrozitoare, al căror teatru a fost capitala Lombardiei, Milano, timp de trei ăile. Aici este vorba de o revoluție pregătită de mult, și abia pôte omul cuprinde cu mintea, cum de guvernul n'a avut nici o scire prealabilă despre această mișcare.

Resculții au ridicat 17 baricade, ca din pămînt. Masa ațitată, ca la un semn dat, a jăfuit palatele și casele cetățenilor, și mobilele răpite le-au folosit pentru ridicarea de baricade. Firele telegrafice și telefonice le-au tăiat și le-au întins de-a latul stradelor, ca să împiedece mișcarea miliției călări și pedestre.

În Milano nu s'a resculat numai populațiunea orașului, ci și țărînimea din jur, care armată cu cîșe și cu securi asediă porțile cetății.

Industria și comerțul au suferit pagube enorme. Tote fabricele, băncile, prăvăliile și teatrele au trebuit să fie închise, circulația pe strade a încetat cu totul. Muncitorii dela frabricile de gaz punându-se în grevă, orașul nîptea nu e luminat de loc. Otelele sunt deșerte. Streinii și locuitorii mai cu dare de mîna părăsesc cetatea de frica turburătorilor. Pagubele de pînă acum ale comercianților și industriașilor trec peste 5 milioane de lire.

În mare pericol se aflau stațiunile liniilor ferate; la fia-care stațiune s'au trimis câte 3000 de ostași pentru apărare. Resculții au încercat în mai multe rînduri să rețină trenurile a intra în gări, asupra multor trenuri au puscat și au aruncat facile aprinse.

Femeile resculților mai ales s'au purtat în mod ne mai pomenit revoltător; ținându-și copiii pe brațe se aruncau înaintea cavaleriei și când miliția voia să puse, puneau ca țintă proprii lor copii.

Đina de 9 Maiu a fost o ăi de grea probă pentru miliția. La toate porțile cetății decurgeau lupte sîngerose între turburători și trupele consignate. Miliția a

trebuit să ia refugiu chiar și la tunuri, ca să învingă cu resculții.

Pe cînd situația se părea încâtva favorabilă armatei, etă că din Bologna și Padua apar înaintea Milanului câte-va sute de studenți universitari armați cu revolere; ei au năvălit asupra miliției și în lupta cu acesta 24 dintre studenți au cădut morți, 70 răniți greu.

Tot în acea ăi din claustrul călugărilor *Capucinii*, s'au dat focuri asupra trupelor, cari răspuseră prin pușcături, dar n'au putut face pagube, deoarece claustrul a fost prefăcut de călugări într'o adevărată citadelă. După-ce pedestriimea a vîdut, că nu pôte s'o scîta la cale cu călugării, a făcut loc artileriei, care începu să bombardeze claustrul; ghiulele de tun cădeau ca o plîie asupra zidurilor claustrului, pe cari în fine le-au găurit și miliția a pîtruns în claustru. Călugării s'au fost refugiați într'o privniță, unde 24 dintre ei au fost legați și arestați. Se ăice, că în aceste lupte au cădut în Milan 500 de morți, er numărul celor greu răniți trece peste 2000.

O telegramă din Ala spune, că lupta dela *Ponta Monteforte* (Milan) a durat 4 ore. Cartierul principal al resculților se ăice a fi în claustrul *Capucinilor*. În lupta, ce s'a dat în jurul claustrului, au cădut morți 200, răniți 250.

La *Porta Ticina* 2000 de ostași pedestri, cavaleria și artileria, și-au încordat toate puterile, ca să respingă atacul resculților. Aici un număr mare de femei armate cu cîșe și îmblăcii au atacat miliția.

Turburările din Neapol.

La 9 Maiu o mare turburare s'a produs și în Neapol. O ceta de studenți au început să agite pe colegii lor. În urma acesta studenții s'au dus în cartierul portului, unde alăturându-se la masa turburătorilor, au început să demonstreze. Politiția a intervenit și a împrăsciat pe manifestanți, însă ei s'au adunat etăși în cartierul *Mercato*. Mai multe mii de demonstranți, armați cu bâte, voiau să facă pe muncitorii dela fabrică a-se pune în grevă. Și de aici însă au fost alungați. S'au dus etăși la port, unde au rîsturnat trei vagoane, voind să ridice din ele baricade; nu li-a succedat nică. Trecînd apoi pe *Vico Concordia* au început să bată cu pietri miliția, care împușcînd asupra lor, pe 5 i-a omorît. Sera turburările s'au repetat, cu care ocazie trei au fost ucîși, mai mulți greu răniți. În *Borgo di Loreton* au aprins spitălul. În urma acesta s'a proclamat starea de asediu în provincia Neapole.

Alte turburări.

S'au făcut mari turburări și în *Luino*, unde carabinieri au fost siliți să recurgă la arme. Mai mulți inși și-au pierdut viața, ori au fost rîniți.

Turburări au fost și în *Messina* și *Lugano*, *Breva*, *Livorno*, *Florența*, *Pisa*, *Siena*, *Massa*, *Arezzo*, *Grosseto* și *Genoa*, unde s'a și proclamat starea de asediu.

*

Se ăice, că regele *Umberto* luînd veste despre turburările din Milan a rîmas grozav de deprimat, așa că a refuzat să ia parte la balul din Turin, arangiat în amintirea jubileului de 50 ani al proclamării constituției. El și-a amînat și reintorcerea sa în Roma, fiind că ministrul de interne l'ar fi avisat, că nu pôte lua rîspundere despre siguranța persoanei lui.

Rîsboiul ispano-american.

Greu și foarte încet se mișcă operațiunile militare în rîsboiul dintre Spania și America. Cea dintăi e seracă în ban, cea de a doua nu e destul de bine pregătită, ca să ducă lucrul la o luptă decisivă. Numai astfel se pôte explica situația încurcată și nebulosă, ce domnesce acum după primele lupte.

Asupra planurilor Americii nu se scie însă nimic pozitiv. Se susține ce-i drept, că *Mac Kinley* ar fi hotărît, să pună stăpînire pe insulele Filipine, spre care

scop a dat admiralului *Dewey* putere deplină. Americanii însă n'au destule puteri armate pe uscat, ca să ajungă la acesta, din care cauză mari sturțări trebuie să facă încă de aci înainte pentru a-și realiza planul de-a stăpîni Filipinele.

Tot așa se ăice, că America face acum seriose pregătiri pentru a invada Cuba. Dumineca viitoare generalul american *Miles* va debarca la *Matanzas* cu o trupă de 15,000. Pentru a pregăti această invasiune un încercîșător american și un mare torpilor a și încercat să străbată prin strîmtorea *Cardenas*, îndreptînd focuri asupra canonierelor spaniole „Antonio Lopez”, „Liebera” și „Alerta”. După o luptă de focuri, care a durat o jumătate de oră, canonierele spaniole au silit cele două năi americane să se retragă.

În Cuba Spaniolii se țin destul de bine. Generalul *Weyler* a declarat reginei-regente, că Spania va pute susține Cuba timp de un an contra orî-cărui atac pe uscat al Americanilor. *Havana*, ăice generalul, nu va pute fi bombardată, decât împrejurimea orașului va fi întărită în deajuns. Generalul și-a oferit spre acest scop serviciile sale guvernului.

*

Lui „Times” și „Standard” din Roma li-se telegrafîză din Madrid, că ministeriul *Sagasta* și-ar fi dat dimisia. Se crede, că regina-regentă îl va însărcina etăși pe el cu formarea unui nou cabinet. Spre scopul acesta *Sagasta* a și început să confereze cu bărbații mai influenți ai partidelor. Dacă nu-i va succede, el va propune un guvern militar în frunte cu *Martinez Campos*, *Azcarraga*, *Polovja* și *Lopez Dominguez*.

„Kölnische Zeitung” primesce din Madrid scirea, că în urma turburărilor recente, guvernul ar avé de gînd să proclame starea de asediu în întregă Spania.

SCIRILE ăILEI.

— 30 Aprilie v.

Scumpirea pînei. În Budapesta prețul grînelor se urcă din ăi în ăi. Așa în 6 Maiu s'a vîndut mîja metrică de grâu cu 14 fl. 40 cr., în 7 Maiu cu 14 fl. 52 cr., în 9 Maiu cu 14 fl. 79 cr., în 10 Maiu cu 15 fl. 35 cr., er ađi se vinde mîja metrică cu 16 fl. 50 cr. În urma scumpetei, e generală plîngerea populațiunei, care în mare parte e espusă fîmetei. S'a cerut să se ia măsură contra vîndătorilor de pîne pentru a-i sili să nu mai urce prețul pînei ba s'a ținut în cestiunea acesta și o anchetă în ministeriul de agricultură. Ministrul *Daranyi* a declarat însă, că de ore-ce prețul pînei stă în consonanță cu prețul grînelor, de-ocamdată nu pot fi siliți vîndătorii de pîne să micșoreze prețurile. — Mai amintim la acest loc, că venitul vîmilor în anul 1897 s'a urcat la 62-2 milioane fl., pe cînd în budget aceste venituri erau prelimate numai cu 50-5 milioane. Causa acesteia urcări este a-se căuta în marele import de grîne, ce s'au adus din alte țeri. De sigur, că în anul curent, 1898, venitul vîmilor va fi și mai mare, deoarece importul de grîne străine a fost anul acesta mai mare ca anul trecut.

Adunări contra Ungurilor — în Austria.

În mai multe orașe din Austria s'au ținut ăilele acesteia adunări populare în cestiunea pactului cu Ungaria. Tote au protestat contra acestui pact arătînd, că Austriacii nu mai vor nici o legătură cu Ungurii.

Dela Blași i-se telegrafîză „Tribunei” din Sibiu cu data 11 Maiu: „Ađi la 12 ore au insinuat (De ce nu anunțat? — Red) la pretura de aici d-nii *Dr. Alexandru Pop*, *Aurel C. Domșa*, *Dr. Eliă ăianu* și *Sofron Stan* adunarea de popor convocată pe Duminică 3 (15) Maiu la Blași”.

Poporațiunea Budapestei. Numărul locuitorilor din Budapesta se socotesce ađi cu 650,000, dintre cari 200,000, va să ăică cam a treia parte sunt Jidanii. „*Alkotmány*” ăice, că Ungurii din provincia sunt plini de mîndria și admirațiune de marele avînt,

ce l'a luat Budapesta în anii din urmă. Dacă ar cunoște însă miseria, ce domnesce în această capitală a Ungurilor, ar trebui să-i cuprindă tristețea și compătimirea. Budapesta se edifică pe datorii, ăce fôia ungu-rĂscă; cei ce edifică sunt bursianii și băncile, cu alte cuvinte Jidanii. Aceștia se îmbogățesc și ei stăpănesc Budapesta. Popo-rațiunea orașului însă e sĂracă și abia dĂcă se mai află un oraș mare, unde să fiă re-lativ atĂția proletari, ca în Budapesta. Asi-lurî, spitalurî, bucătării populare sunt în-țesate de ei; magnați scĂpătați, industriași falii, muncitorî fără lucru, chiar spĂrgĂ-torî de casse și înșelĂtorî internaționali sunt grupați în Budapesta, așa că poliția nu mai rĂsbeșce cu ei, cĂci îndată ce sunt lĂsați din închisore, poliția din nou trebuie să-i prindă și aresteze. Aceștia sunt urmĂ-rile politicei „liberale“, care a creat o classă bogată și puternică constĂtĂto-re din Jidani, și altă classă de proletari, cari nu au ce mânca. SĂ nu se mire deci nimeni, că Budapesta e cuibul cel mai periculos al socialismului, esclamă „Alkotmány“.

Societatea „Romania“ a studenților romĂni dela Academia de mine din Frei-berg și-a constituit comitetul pe semestrul de vară 1898 în modul urmĂtor: Preșe-dinte: Ioan Demetrescu; Vice-președinte: Franz Risdörfer; Secretar și bibliotecar: Virgiliu Tacit; Cassar: Conrad Cammer.

Prințesă în casă de nebunî. Din Viena se telegrafĂzĂ, că prințesa Luiza, ficia re-gelui Belgiei și soția prințului Filip de Saxa-Koburg-Gotha, a fost internată alĂ-tĂerî în casa de nebunî din Döbling, lângĂ Viena. Despre prințesa Luiza se șce, că a fugit dela bărbatul său cu contele Ke-glevich-Mattasich, ofițer în armata austro-ungară. Internarea ei în casa de nebunî s'a făcut în urma unui consiliu al familiei prințiare Koburg, care s'a săturat de scan-dalele, ce de un an de țile au dat materie de vorbit lumei întregi. Prințesa a fost dusă la Döbling din Lobor (Croația), unde petrecuse până acum. Se dĂce, că ea nu s'a opus de loc a fi dusă la Döbling. Indată după ridicarea ei din Lobor con-tele Mattasich a fost arestat, după cum spune o telegramă din Agram. Tôte da-toriile, ce le a făcut prințesa vor fi plătite de familia Koburgilor. Prințesa Clemen-tina ar fi oferit spre acest scop o sumă fôrte însemnată. Regele Belgiei, tatăl prin-țesei, a declarat de asemenea, că va aco-peri o parte a datoriilor. Numai în Viena prințesa a făcut datorii în sumă de 2,200,000 fl., din aceste 600,000 sunt da-torii pe cambii.

FlĂmĂndii din Galiția. Se șce din Lemberg, că la 10 l. c. o mare mulțime de muncitorî torturați de fôme s'au grupat pe piața de tir și au jĂfuit brutĂriile. Apoi s'au dus dinaintea primĂriei cerĂnd pĂne. Glasul lor însă sunĂnd în deșert, au ince-put să facă șgomot. Poliția a intervenit și a imprĂsciat pe nenorocii flĂmĂndii.

Țarina și Bulgarii. De când guvernul Stoiloff este la putere în Bulgaria, spune „Na-rodni Prava“, s'au risipit și risipeșce sume în-semnate din budget pentru trimiterea de mi-siuni și cadouri la Petersburg. Acum acest guvern proiectĂzĂ, ca să se ofere Țarinei o corônă, care are să prețuiască 600,000 lei. Relativ la acĂsta, „Narodni Prava“ spune, că „golani, descuții și flĂmĂndii cetĂțeni din ținutul Gabrovei au luat ini-țiativa de a trimite Țarinei o jalbă acoperi-tă cu mii de iscĂlituri, prin care au să o rôge ca să nu primĂscă darul, ce Prințul Ferdinand are să-l ofere în numele popo-rului bulgar. În acest cas M. S. Imperială are să-și pue pe cap o corônă și mai scumpă“. „Narodni Prava“ mai este informată, că esemplul locuitorilor din ținutul Gabrovei are să fiă imitat în multe părți ale Bul-gariei.

Adunare socialistă secretă. În comuna Somalya (comit. Borșod) cĂți-va socialisti au ținut o adunare secretă. FisolgĂbirĂul cercului, primind șceire, s'a dus la Somalya cu gendarmi și a arestat pe trei dintre co-rifeii socialisti, ducĂndu-i la Mișcolț.

Excursiune la Constantinopol. Aceia, cari vor să ia parte la acĂstĂ excursiune, sunt rugați de arangiatori, ca cel mult până Duminecă în 15 l. c. la amĂțt să se înșciințeze la biroul pentru bilete de drum de fier orĂșenesc de aici (Stadtfahrkart-enbureau) în persônă seu prin scrisore ori telegramă. ÎnșciințĂri, cari ar urma după acest termin, nu mai pot fi luate în consi-derația.

Concerte. Musica orĂșenĂscă va cĂnta mâne, Vineri, la 6 ôre d. a. pe promenada de jos.

— **Capela militară** va da Duminecă în 15 l. c. primul său concert în grĂdina otelului „Pomul verde“ sub conducerea d-lui Kronos. La cas de timp nefavorabil, concertul se va da în pavilionul de sticlă al hotelului. Inceputul la 7½ ôre sĂra.

SĂ se împartă Turcia?

Sub titlul „SĂ se împartă Turcia? CuvĂnt de admoniare adresat Europei în ôra a 12-a“ a apĂrut în Berlin o broșurĂ scrisă de Bresnitz v. Sydaschoff, cu care se ocupă marele țiar german „Hamburger Nachrichten“ inspirat de Bismark într'un articol al doilea important, din care estragem urmĂ-tôrele părți:

DesvĂlirile lui Sydaschoff—dĂce „Hamb. Nachricht.“ — asupra stĂrilor din Macedo-nia și Albania, presentă administrația tur-cĂscĂ din aceste douĂ provincii în cea mai posomorită lumină și declarĂ stĂrile de-acolo de absolut imposibile. După esperien-țele, ce le avem însă, nu putem lua tocmai serios aceste descrieri și cu atĂt mai puțin acea proroire, că în curĂnd are să se ri-dice semiluna din nou în potriua crucei și că stĂm în fața unei apropiate măcelĂ-rirî generale a creștinilor. Broșura însă conține unele date positive, cari sunt de interes mare și mai ales pentru cei ce în Macedonia nu vĂd decĂt Bulgari. Syda-schoff șce:

„Macedoneanul de fapt nici nu e con-sciu de naționalitatea sa. Vorbesce sĂrbesce seu grecesce, bulgĂresce seu romĂnesce, o limbă ca și cealaltă, Ăr în inima sa are o singurĂ dorință: a se desface de Turcia! Ôstea de țagenți naționali, cari an de an cutrierĂ Macedonia, prin forță și vicleșug, prin banî și promisiuni, precum și prin propagandă națională, au împins lucrul acolo, încĂt astĂci Macedonia este aria luptelor sĂlbatiche de naționalități. Prin aceste frĂ-mĂntĂri raporturile naționale se schimbă continu. Sate mari astĂci sunt bulgare, mâne sunt sĂrbesci și vice-versa; raportu-rile naționale se schimbă, favorabil seu ne-favorabil într'o parte și cealaltă, în mĂsura propagandei, ce se desvĂltă. Eu însu-mi cunosc Macedonenî cu autoritate, cari au trecut prin tôte metamorfosele, fiind SĂrbi, Bulgari, RomĂni și pe urmĂ Greci. Chiar și agenți naționali ai statelor din Balcanî schimbă colôrea, de cĂte-ori le convine... E fôrte clar, că acest fel de propagandă a popôrelor balcanice în Macedonia nu pôte duce la liberarea creștinilor de acolo. Din contrĂ, astfel se corump numai naționalită-țile macedonene, încĂt pentru viitor vor rĂmĂnĂ și mai departe elemente ce ame-nință pacea europĂnĂ“.

CercetĂnd situația statelor din Balcanî, Sydaschoff afirmă, că nici Serbia, nici Bul-garia nu sunt capabile a esercia o stĂpĂ-nire binefĂcĂto-re asupra Macedoniei. Serbia a dovedit prin o abusivă economie de peste o sută ani, că nu este în stare a lua asu-prĂ-și o misiune culturală mai mare, Ăr stĂpĂnirea principelui Ferdinand al Bulgariei nu va putĂ fi mai bună, ca a Sultanu-lui, cĂci în Bulgaria môrtea politică și omorul își au lĂcașul. O stĂpĂnire bulgară seu sĂrbĂ în Macedonia nu pôte servi nici progresul cultural în genere, dĂr nici bi-nele moral și economic al popôrelor ma-cedonene, Ăr pe de altă parte contrastele naționale din Balcanî ar deveni și mai acute, Ăr greu amenințata pace europĂnĂ n'ar dĂ-bĂndi nici un sprijin! „Serbiei și Bulgariei nu-i mai compet teritori; în ambele țĂri e fierbere și e necesar, ca mai întĂi să se

facă ordine și liniște la ei acasă. Gospo-dĂria haină a principelui Ferdinand a stĂr-nit mĂniă și indignare până în cea din urmă casă de țĂran, și deja Ăci se pôte afirma: poporul bulgar își ĂstĂptă un mĂn-tuitor, care să salveze țĂra de principe și de clica guvernului. Ômenii mai calmi din Bulgaria și Serbia susțin înși-și, că țĂrile lor nu mai sunt în stare a lua asu-prĂ-le misiuni culturale; ei sunt convinși, că munca lor obosită de până acum li-a fost zĂdarnică și trebuie să pornĂscă a zidi dela început“.

AcĂstĂ pĂreră a unui bărbat, ca Sy-daschoff, care de ani mulți cunoșce aceste țĂri, merită să fiă considerată și noi credem, că e cea mai corectă.

Sydaschoff însă din aceste premise nu trage conclusia, că stĂrile aceste din Bal-canî să fiă lĂsate a se desvolta și mai de-parte de sine pe lângĂ susținerea întregi-tĂții Turciei, ci constatĂnd nematuritatea Ser-biei și a Bulgariei, voiesce cu misiunea cul-turală să fiă cedată altor popôre, Ăr Turcia să fiă împĂrțită. La acĂstĂ împĂrțelĂ autorul mĂnecă din punctele de vedere: 1) că o apropiere de Europa occidentală va aduce pentru statele balcanice stabilitate și pro-gres, Ăr o apropiere de Rusia numai dis-compunere și degenerare, 2) că în aceste state balcanice esistă numai douĂ elemente de cultură, românismul și elenismul.

Astfel Sydaschoff face urmĂtorul plan de disecare a Turciei și a celorlalte statu-lețe balcanice:

„Întregul teritoriu balcanic trebuie di-visit în douĂ, într'un district ostic și altul vestic. Ca graniță pôte servi în parte Struma, Ăr mai încolo Wardar. Regatele din districtul de vest, Serbia și Grecia, precum și principatul Muntenegru primesc drept surescintă teritorială părțile mĂrgi-nașe curat naționale ale Albaniei și Macedoniei, pe când Austria ar avĂ să impli-nĂscĂ misiune culturală în cealaltă parte a Albaniei și a Macedoniei de vest, cum implinea în 1876 în Bosnia și Hertegovina. Creta se încorporezĂ Greciei. Pentru-ca să se facă posibilă o regenerare a Greciei, Serbiei și Muntenegrului, aceste state au să se adnezeze Austro-Ungariei.

„În districtul din Ostul Balcanului România ia asu-prĂ-și aceeași misiune cul-turală, ca Austria în partea de vest, Bul-garia detronĂzĂ pe principele Ferdinand și încheie uniune personală sub sceptrul regelui Carol I. Partea din ostul Macedoniei, unde e curat bulgară, să aparțină Bulgariei, Ăr cealaltă parte să aparțină RomĂniei și să fiă administrată precum va fi Albania și Macedonia de vest din partea Austriei. Constantinopolul și teritoriul până la Mustafa-pașa și la muntele Rhodeze, să fiă împĂrțit în egale părți între România și Bulgaria, Ăr poziția de drept public să fiă aceeași, ca a Al-sația-Lorenei față cu Germania. În Aja-Sofia și în Constantinopol să cadă semiluna și să facă loc crucei ortodoxe“.

AcĂsta — încheie „H. N.“ — este după pĂreră lui Sydaschoff unica împĂr-țire posibilă a Turciei, pe când Rusia ar putĂ fi compensată cu părțile asiatice ale Turciei.

La acĂstĂ combinație, care mai e încĂ și în capul multora, d-l autor uită, că ori-ce atingere de actuale posesiuni ale Turciei pôte provoca o conflagrațiune uni-versală. Diplomația europĂnĂ însă are de cea mai nobilă a sa chemare, a împedeca o astfel de conflagrațiune.

Literatură.

D-l Clemente Hossu, comptabil la „Săt-măreana“ în Seinî, face cunoscut, că după o praxă și studiu mai îndelungat s'a decis a prelucra o „Comptabilitate dublă“, provĂdută cu tôte formulele de tipĂriturî și cĂrți principale și auxiliare referitôre la un ins-titut de credit și economii, care se ocupă sistematic cu operațiuni de escompt, îm-prumuturî ipotecare, depunerî etc. Opu-l, care va tracta 30 de teme diferite indis-pensabil necesare pentru comptabilitate, va apĂrĂ în 1 Septemvre n. c. și va costa pentru cei ce vor trimite prețul abona-mentului până în 20 Iunie n. c. numai 1

fl. 20 cr. espedat franco, Ăr esemplarile comandate prin rambursă vor costa 1 fl. 55 cr. Listele de abonament, cum și pre-țul abonamentelor este a se trimite la adresa: Tipografeii „Aurora“ A. Todoran în Gherla (Szamosujvár). — Atragem aten-țiunea cetitorilor noștri asupra acestui op, menit a face cele mai bune servicii tuturor celor ce se ocupă, ori se prepară pentru comptabilitate. Pentru înlesnire, abona-men-tele se pot trimite și direct la adminis-trația țiarului nostru.

„Juvenilia“ este numele unei bogate colecțiuni de scrieri în prosă și poesiă, scrise de d-l Sextil Pușcariu. Conține vre-o 14 piese diferite în prosă și cam pe atĂtea poesii. Cartea, frumos tipĂrită, conține 264 pag. 8° și costă 80 cr. (cu porto 85 cr.) Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

ULTIME SCRIRI.

Blașiu, 12 Maiu n. (Telegr. part. a „Gaz. Trans.“) *Adunarea de popor*, ce a fost conchiĂmată aici pe țiuva de 3 (15) Maiu, a fost oprită și tot-odată s'a interțis și petrecerea, ce fu-seșe proiectată pe țiuva acĂsta.

Budapesta, 11 Maiu Monarchul a primit Ăci ambele delegațiuni. În rĂspunsul, ce a dat la vorbirile celor doi președini, monarchul dĂce între altele, că-i serveșce de mare satis-facțiĂ când pôte să declare, că ra-porturile monarchiei cu tôte puterile sunt din cele mai bune. Încheierea păcii între Turcia și Grecia se ap-ro-pie de-o rezolvare definitivă. Privitor la conflictul ispano american Majes-tatea Sa dĂce, că el n'a putut fi îm-piedecat nici de intervenirea Papei, nici de cea a marilor puteri, precum nici de prevenirea guvernului american. Monarchia observă neutralitate față de acest conflict, dĂr ea dorĂșce ca el să se sfirĂscă cĂt se pôte mai curĂnd.

Triest, 11 Maiu. „Piccolo“ anunță, că resculații au voit să atace Monza, locuința de vĂră a familiei regale italiene, miliția însă i-a respins.

Washington, 11 Maiu. Expediția în Cuba se pregĂtesce cu mare grabă. Tôte trupele din Chicamanya au pri-mit ordin să plece spre insulă.

DIVERSE.

Entusiasmul militar în Statele-Unite. O dĂmnă a oferit ministerului de rĂșboi din Washington un regiment de douĂ mii de femei. Ministerul a refuzat acĂstĂ ofertă grațiosă, dĂr entusiasmul rĂșboinic al Americanelor nu s'a descurajăt cu acĂsta. Se organizezĂ în acest moment la Chadron (Nebraska) un escadron de femei pentru expediția cubană. CĂpitanul companiei este d-șora Girlie Adams, o tĂnĂră, care cĂlĂ-resce admirabil și șceie să tragă fôrte bine cu carabina și cu revolverul. Locotenenți vor fi d-ra Summers, fata unui veteran al rĂșboiului de secesiune, institutôre într'o școlă publică, și d-ra Williams, o brună frumôsă de 19 ani, proprietara unei firme însemnate și dispusă a cheltui tôtă averea sa pentru cauza Cubanilor. Afară de ar-mele de foc, fiă-care din aceste amazône va fi provĂdută și cu un lasso (un fel de arcan), în mĂnuirea cĂruia se pare, că sunt fără pĂreche. Un cismar — probabil quaker — din Kansas-City (Missouri), anume Col-lius, nu împĂrțĂșcesce entusiasmul rĂșboinic al frumôșelor sale compatriote. AfĂnd de isbucnirea rĂșboiului, Collius și-a închis prĂvălia, a atĂrnat un stĂg negru de-asupra ușei și a lipit de galantar o inscripție: „În-chis în amintirea unei națiuni creștine, care se cobĂră la barbaria unui rĂșboi“. Îme-diat, o grĂmadă de ômeni se strĂnĂșĂ lângĂ prĂvălia cismarului, sparsĂrĂ ușa și l'ar fi bĂtut pôte pe pacnicul cismar, dĂcă po-liția n'ar fi intervenit.

Cărți de cetit.

Dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuelilor mai bine este a se procura de odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

„**Predici pentru Dumineci**“ de *Iustin Popp*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, cuprindând predici frumoase pentru toate Duminicile de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Poesii de Vasiliu Ranta Buticescu. E o bogată colecțiune de poesii, tipărite pe hârtia fină și formând un volum de lux. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Din trecutul Silvaniei, legende de Victor Russu. Conține 25 legende diferite. Prețul unui exemplar de 170 pag. era la început 1 fl., acum numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocaziuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la institutul de corecțiune din Gherla. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunii și atât de favorabil sprețiată din partea țărilor noastre. Conține vre-o 25 figuri în text. Prețul 85 cr. trimis francat.

Procent, Promi, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. O broșură de 48 pagini, în care se arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de orî și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. — Prețul 40 cr. (1 leu) plus 3 cr. porto.

Memori din 1848-49 de regretatul Vasile Moldovan. fost prefect al Legiunei III în 1848-49. Istorisirile cuprinse în această carte sunt de cel mai mare interes istoric și național, sunt scrise într'o limbă ușoară și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„**David Almășanu**“, schițe biografice de *Ioan Popea* Broșura aceasta, atât de bine scrisă, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„**Predici pe toate Duminicile și sărbătorilor de peste an de Em. Elftrescu** doctor în medicină și teologie, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numeroșele sale scrieri atât de medușe instructive și cu atăta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Săpătorul de bani, comedia în trei acte, localizată de *Antoniu Popr.* Se recomandă mai ales pentru cei ce vrău să jöce teatru, fiind o piesă foarte ușoară, cu suget moral luat din mijlocul poporului. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Ortografia română în actuala sa stare de dezvoltare, de V. Dumbravă, profesor în Beiuș. O carte de mare preț, toți câți vor să știe știe serie bine românească. Prețul 40 cr. (cu postă 43 cr.)

In viltöre, novele și impresii, de distinsul scriitor român A. Vlăduț. Conține 24 scrieri diferite. Prețul 70 cr. (cu posta 75 cr.)

„**Risete și zimbete**“, de *T. V. Gheaja.* După cum și titula arată, este o cartea de cuprins glumeț; în ea se află nu mai puțin ca 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe, care te fac să-ți mai uși de neocăsurile lumii și să isbuonesci în ris. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Istoria pedagogiei de V. Gr. Borgovan O cartenouă și de mare interes pentru toți bărbații de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de *I. C. Panțu,* prof. la școala com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 cöle de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legături de afaceri cu vre-o bancă, terminii comerciali. Conține modele de circulare scrisori de informațiuni, recomandățiunii și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupöne etc. O recomandăm tuturor, cari se interesază de afacerile de comerciu. Se află de vânzare și la administrația „Gazetei“. Prețul 1 fl. 60 cr.

Archiv pentru filologiă și istoriä de T. Cipariu. Doritorii de-a avé acest prețios archiv îl pot procura dela Administrația țărilor noastre complet (dela anul 1867-1871/2). Prețul pentru un an singuratic 3 fl.; pentru toți patru anii 12 fl. trimis franco.

„**Lira Bihorului**“, este o cărticică cu balade populare, adecă o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Popr.* Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățatori și părinți, prelucrat de Basiliu Rațiu, fost profesor în seminariul din Blășiu ér ađi vicar la Făgăraș. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

Cântul în școala populară, de Iuliu Popr. învățator în Năsăud. Teoriä, praxă și fântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan Papiu, cunoscutul scriitor bisericesc, (ađi Preposit capitular în Gherla. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. prin postă 1 fl. 60 cr.)

Trandafiri și vioarele se numesc o frumoasă și elegantă carte de poesii populare, culese și ordinate de Ion Pop Reteșanul. E o carte de vre-o 200 pag., în care găsim o mulțime de cântece bătrânești, voinicești, ostășești, de bucuriä, de dragoste, jale, dor, urit, mânia, necaz, cântece glumețe, dela nunți și altele. *Eduțiune II.* Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

„**Logödnica contelui Stuart**“, povestire din viața a Românilor bihoreni, de d-na *L. Rudow-Suciu.* Este o carte de 148 pag. 8°, tipar mărunt, dăr frumos și curat. Prețul numai 50 cruceri (cu porto 55 cr.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel** seu **Pribeagul îndrăgostit,** tradusă de *Dr. T.* Este o istorisiră interesantă și bine scrisă. Prețul 30 cr. (Cu posta 33 cr.)

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Mai 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Napoleond'or. Cump.	9.54	Vënd.	5.56
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble Rusești Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101	Vënd.	102.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Major.**

Medic român în Karlsbad

Med. Univ.
Dr. Romulus L. Crăciunu

Medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clinica D lui consilier de curte Prof. Neusser). Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Majestatea Sa Impăratul etc. etc.

Ord. din 1 April până în 1 Octombrie dela örele 6-11 a. m. și 2-5 p. m. în **Mühlbadgasse casa „Schwarzes Ross“.** 198,18-0.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Mai 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.50	Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de coröne ung. 4%	99.15	Renta de aur austr.	121.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	129.30	Losuri din 1860.	142.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—	Acții de-ale Băncei austro-ungară	913.—
Oblig. căil. fer. ung. de est I. emis.	120.25	Acții de-ale Băncei ung. de credit.	382.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.47	Acții de-ale Băncei austr. de credit.	356.60
Bonuri rurale croate-slavone	97.75	Napoleond'or	95 1/2
Impr. ung. cu premii	160.—	Mărci imperiale germane	58.90
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	139.25	London vista.	120.90
Renta de argint austr.	101.95	Paris vista	47.67 1/2
		Rente de coröne austr. 4%	101.80
		Note italiene.	44.40

Lucrări de legătorie de cărți.

Wilhelm Haydecker
legător de cărți, și lucrător de galanterii,
Brașov, Strada Porții Nr. 22.

Recomandă Onoratului public dela oraș și dela sate

Legătoria sa de cărți,
ce esistă de 14 ani cu cel mai bun renume și este mult mărită și din nou arangiată cu 9 mașini diferite.

Se efectuesc toate lucrările ce cad în sfera legătoriei de cărți, dela cea mai simplă carte de școlă legată, pâna la cea mai fină legătură de lux în piele, catifea, mătase, pluș, pânză etc. esecutând cât se pöte de bine și de esact.

Avënd lucrătorii de toate specia escelent pregătiți, acesta legătoria de cărți pöte se esecute iute și förte ieftin tot ce se pöte cugeta mai bun în aceste lucrări.

Lucrări de galanterii, passepartout, cartonage etc. în toate esecutiunile posibile.

Despărțemânt deosebit pentru legarea cărților comerciale, protöcolelor pentru autorități și oficiilor comunale, cu un personal anume instruit pentru acesta; cel mai durabil și cel mai practic mod de legat.

Tipăresce inscripțiuni pe pantlici de cununii și la stöguri etc.

WILHELM HAYDECKER,
legător de cărți,
Strada porții Nr. 22.

10-0

Strada porții Nr. 22.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Prețul abonamentului este:
Pentru Austro-Ungaria:
Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —
Pentru România și străinătate:
Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.
Pentru Austro-Ungaria:
Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale,
Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.